

Костюк І. А., Косяченко К. Л., Бабенко М. М.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ

Стейкхолдери процесу оцінки медичних технологій в Україні

kostiuk.iryana@nmu.ua

Потреба у реформуванні системи охорони здоров'я, забезпечення населення країни доступними, безпечними, ефективними та якісними лікарськими засобами (ЛЗ) стала передумовою для реальних змін та запровадження дієвого механізму – оцінки медичних технологій (ОМТ) в Україні.

Згідно Настанови «Державна оцінка медичних технологій для лікарських засобів» ОМТ – міждисциплінарний процес, який використовує точні методи для визначення цінності медичної технології на різних етапах життєвого циклу з метою надання інформації для процесу ухвалення рішень для сприяння справедливій, ефективній та високоякісній системі охорони здоров'я.

Для покращення ухвалення рішень на основі даних доказової медицини у системі охорони здоров'я, зокрема для визначення відповідних переліків ЛЗ для їх закупівлі та реімбурсації, гарантованого пакета медичних послуг, необхідна оптимальна взаємодія та співпраця з усіма стейкхолдерами процесу ОМТ як на госпітальному/національному, так і на міжнародному рівні.

Прийняття рішень щодо медичних технологій для забезпечення найкращого лікування та раціонального використання фінансових ресурсів є серед основних завдань таких державних органів як Міністерство охорони здоров'я України, ДП «Державний експертний центр», Національна служба здоров'я України, а також ДП «Медичні закупівлі». Усі ці структури для виконання поставлених перед ними завдань можуть застосовувати ефективний інструмент – ОМТ.

Для досягнення належного впровадження ОМТ в Україні необхідне залучення всіх зацікавлених осіб, серед яких важливе місце обіймають

виробники. Вони забезпечують доступ до ринку ЛЗ, розробляючи комплекс процесів для забезпечення населення доступними ЛЗ за справедливими цінами.

Надавачі медичних послуг ж також ключовими стейкхолдерами ОМТ, адже саме результати оцінки технології охорони здоров'я дозволяють здійснювати належне використання медичних втручань для клінічних потреб конкретного пацієнта.

Для повноцінного функціонування ОМТ в Україні вагому роль відіграють пацієнти, які приймають участь у плануванні та наданні медичної допомоги, мають унікальні знання та досвід.

Аналізуючи зацікавлених осіб у процесі ОМТ в Україні варто зауважити, що проведення незалежної експертизи доцільності, ефективності застосування та включення тих чи інших медичних технологій у стандарти лікування здійснюють експерти, яких окрім закладів вищої освіти навчають і незалежні агентства.

Отже, для повноцінного функціонування ОМТ в Україні вже створена необхідна законодавча база, тому актуальним зараз є залучення всіх стейкхолдерів на всіх рівнях процесу проведення оцінки та удосконалення вітчизняної системи охорони здоров'я (національний, регіональний та госпітальний), використовуючи дієві інструменти.